

ชื่อผลงานวิจัย (ไทย)

การติดตามการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มของข้าราชการครูบรรจุใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

ชื่อผลงานวิจัย (อังกฤษ)

Follow-up Study on Intensive Preparedness and Development of New Civil Service Teachers of the Basic
Education Commission

ชื่อนักวิจัย

ผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณดี แสงประทีปทอง

ผู้วิจัยร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.บุญศรี พรหมมาพันธุ์
รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย

ปีที่ผลงานวิจัยเสร็จ

พ.ศ. 2551

ประเภทของงานวิจัย

ครูและบุคลากรทางการศึกษา

คำสำคัญ

การเตรียมความพร้อม การพัฒนาครู

ความเป็นมา/หลักการและเหตุผล

ครูเป็นหัวใจของการพัฒนาการศึกษา ครูเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อสร้างสรรค์ความเป็นมนุษย์ในสังคมที่
เปลี่ยนแปลง อีกทั้งเป็นต้นแบบที่ดีของผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของครูจึงเป็นภารกิจเร่งด่วน โดยเริ่มตั้งแต่การ
พัฒนาข้าราชการครูบรรจุใหม่ เพื่อให้ข้าราชการครูบรรจุใหม่ได้รับการพัฒนาก่อนมอบหมายหน้าที่ ข้าราชการบรรจุใหม่โดยทั่วไปต้อง
ได้รับการทดลองปฏิบัติหน้าที่เป็นระยะเวลา 6 เดือน ส่วนข้าราชการครูบรรจุใหม่ ต้องได้รับการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่าง
เข้มในระยะเวลาที่มากกว่า

ก.ค.ศ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ. 0206.2/ว 20 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2548 โดยมีคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม มีหน้าที่เตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ให้คำปรึกษา แนะนำ รวมทั้งประเมินผลการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาได้มีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนดแล้ว จึงเห็นสมควรติดตามการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม โดยเฉพาะในส่วนของข้าราชการครูบรรจุใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีจำนวนข้าราชการครูบรรจุใหม่มากที่สุดและปฏิบัติงานอยู่ในเขตพื้นที่ต่างๆ ทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อจะได้สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาหลักเกณฑ์ วิธีการ และหลักสูตรการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาอย่างเข้มให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้หลักเกณฑ์ วิธีการ และหลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มของข้าราชการครูบรรจุใหม่
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม
3. เพื่อเสนอแนวทางปรับปรุงและพัฒนาหลักเกณฑ์ วิธีการ และหลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประเด็นที่ศึกษา ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และหลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ใช้หลักเกณฑ์ วิธีการและหลักสูตรตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วยพร้อมหนังสือ สำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ. 02062/ว20 ลงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2548
2. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายข้าราชการครูบรรจุใหม่ที่ติดตาม ประกอบด้วยข้าราชการครูบรรจุใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้รับการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มครบกำหนด 2 ปีแล้ว

วิธีการวิจัย

การติดตามการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มของข้าราชการครูบรรจุใหม่ ผู้ศึกษาดำเนินการศึกษาในเรื่องประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ประชากร ประชากรที่ศึกษา ประกอบด้วย บุคลากร 2 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ข้าราชการครูบรรจุใหม่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มครบ 2 ปี จำนวน 3,362 คน ซึ่งกระจายอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาต่างๆ ทั่วประเทศ

กลุ่มที่ 2 คณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ข้าราชการครูบรรจุใหม่ที่ได้รับการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มครบ 2 ปี 3,362 คณะ จำนวน 10,086 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่ ข้าราชการครูบรรจุใหม่ 4 คน ประธานคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม 6 คน กรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม 3 คน กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม 6 คน รวม 19 คน

กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มข้าราชการครูบรรจุใหม่ จำนวน 500 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามเขตพื้นที่การศึกษา และกลุ่มคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม 500 คณะ จำนวน 1,500 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถามและประเด็นการสนทนากลุ่ม

3.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มของข้าราชการครูบรรจุใหม่ ถามเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และหลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม รวมทั้งปัญหาที่พบในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

3.2 ประเด็นการสนทนากลุ่ม ข้าราชการครูบรรจุใหม่และคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ประกอบด้วยประเด็นใหญ่ 4 ประเด็น ได้แก่ 1) วิธีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม 2) วิธีการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม 3) ปัญหาในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม และ 4) ข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

4.1 การวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และหลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากร และการประเมินการปฏิบัติงาน

4.2 การสนทนากลุ่มข้าราชการครูบรรจุใหม่ และคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และหลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ในวันที่ 2 กรกฎาคม 2551 ระหว่างเวลา 9.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุม 234 อาคารสัมมนา 2 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

4.3 การสอบถามข้าราชการครูบรรจุใหม่ และคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม โดยการส่งแบบสอบถามและรับคืนแบบสอบถามทางไปรษณีย์ระหว่างวันที่ 8 กรกฎาคม 2551 ถึง 30 สิงหาคม 2551 มีผู้ตอบแบบสอบถามกลับคืน รวม 1,640 คน คิดเป็นร้อยละ 82.00

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณจากคำถามแบบปลายปิด วิเคราะห์ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 ข้อมูลจากคำถามปลายเปิดและข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

1. หลักเกณฑ์และวิธีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

1.1 หลักเกณฑ์การเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม หลักเกณฑ์ตามที่สำนักงาน ก.ค.ศ. กำหนดมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาโดยรวมและพิจารณาเป็นรายข้อ

1.2 วิธีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม เมื่อพิจารณาโดยรวมและพิจารณารายข้อมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบ ครูผู้ช่วย กรรมการ กรรมการและเลขานุการ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า วิธีการเตรียมความพร้อมที่เหมาะสมในระดับมากที่สุด

2. หลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

หลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มเมื่อพิจารณาโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า รายละเอียดหลักสูตรหมวดที่ 1 และรายละเอียดหลักสูตรหมวดที่ 2 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

3. สภาพปัญหาการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

3.1 สภาพการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มข้าราชการบรรจุใหม่ (ครูผู้ช่วย) สรุปลงได้ดังนี้

3.1.1 วิธีการพัฒนาครูผู้ช่วยส่วนใหญ่ใช้วิธีการปฏิบัติจริง รองลงมาได้แก่ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการศึกษาด้วยตนเอง

3.1.2 การประเมินผลการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ประเมินจาก 2 องค์ประกอบรวมกัน คือ องค์ประกอบที่ 1 การปฏิบัติตน ร้อยละ 50 และองค์ประกอบที่ 2 การปฏิบัติงาน ร้อยละ 50

3.1.3 เกณฑ์การประเมินผลการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มแต่ละเรื่อง ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ดี พอใช้ และปรับปรุง มีความเหมาะสม

3.1.4 การเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ดำเนินการทุก 3 เดือน รวม 8 ครั้ง ในช่วงระยะเวลาการพัฒนา 2 ปี

3.1.5 แบบบันทึกผลการประเมิน แบบสรุปลงผลการประเมิน รวมทั้งคู่มือการประเมินผลการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม มีความเหมาะสม

3.1.6 ประธานกรรมการประเมิน แจ้งผลการประเมินให้ครูผู้ช่วยทราบโดยแจ้งด้วยวาจาเป็นส่วนใหญ่

3.2 ปัญหาที่พบในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

การเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม พบปัญหาบางประการ สรุปลงได้ดังนี้

3.2.1 หลักเกณฑ์การเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม มีปัญหาเรื่องเกณฑ์การประเมินมีมากเกินไป เนื้อหาการประเมินมีมาก ครูผู้ช่วยมีภาระงานมากเกินไป เตรียมการสอนไม่ทัน และไม่ชำนาญการสอนเท่าที่ควร

3.2.2 วิธีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม มีปัญหาเรื่องครูผู้ช่วยไม่เข้าใจวิธีการเตรียมความพร้อม กรรมการประเมินที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิมีปัญหาไม่สะดวกในการประเมิน

3.2.3 หลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม มีเนื้อหาหนัก และบางหัวข้อยากในการประเมิน

3.2.4 แนวปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ครูผู้ช่วยไม่ค่อยทราบแนวปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ผู้ประเมินไม่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ระยะเวลาการประเมินนานเกินไป

ภาระงานที่ครูผู้ช่วยได้รับมอบหมายไม่ชัดเจน การนิเทศไม่ตรงจุด ขาดผู้แนะนำในการเตรียมความพร้อม ครูผู้ช่วยต้องศึกษาด้วยตนเอง

📄 อภิปรายผล

จากผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. หลักเกณฑ์การเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

ครูผู้ช่วยและคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มที่ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากทุกประเด็น ทั้งนี้นอกจากจะเป็นการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.ค.ศ. กำหนด ยังเป็นการพัฒนาบุคลากรใหม่เมื่อเริ่มเข้าสู่ตำแหน่ง เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมเพิ่มพูนความรู้ ทักษะการปฏิบัติงาน รวมทั้งเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติวิชาชีพครู สอดคล้องกับหลักการพัฒนาบุคลากรที่มีความเชื่อว่าทุกคนมีศักยภาพในตัวเอง ถ้าได้รับการกระตุ้น การส่งเสริม แนะนำที่ถูกต้อง เหมาะสม จะทำให้มีโอกาสดำเนินงานตนเองอย่างเต็มที่ รวมทั้งสามารถนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนางานและองค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระยะเวลาของการทดลองงานโดยทั่วไปสำหรับราชการกำหนดไว้ประมาณ 6 เดือน แต่การเตรียมความพร้อมและพัฒนาครูผู้ช่วยกำหนดการพัฒนาในระยะเวลา 2 ปี ซึ่งอาจทำให้เป็นภาระงานของคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม โดยเฉพาะกรรมการที่มาจากผู้ทรงคุณวุฒิ นอกจากนี้การประเมินเป็นระยะๆ สามเดือนต่อครั้งในช่วงเวลา 2 ปี ทำให้เกิดภาระงานอย่างมากต่อครูผู้ช่วยและคณะกรรมการ และจากการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม พบว่าระยะเวลาการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มสองปีเป็นช่วงเวลาที่นานเกินไป ควรปรับลดลงเหลือ 1 ปี โดยมีการประเมิน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2. วิธีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

วิธีการที่ใช้ในการพัฒนาครูผู้ช่วยพบว่า ใช้การปฏิบัติจริงมากที่สุด รองลงมาใช้วิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การศึกษาด้วยตนเอง และการสอนแนะโดยครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร วิธีการปฏิบัติจริงจะช่วยทำให้ครูผู้ช่วยได้รับประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติ ครูได้พัฒนาตนเองโดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง เป็นการพัฒนาครูตามสภาพปัญหาและความต้องการของตนเองโดยมีการปรึกษา ขอคำแนะนำจากครูพี่เลี้ยง การพัฒนาโดยวิธีนี้ ทำให้เกิดผลการพัฒนาที่ยั่งยืน ความรู้และทักษะที่เกิดขึ้นเป็นความรู้และทักษะที่ถาวร

แนวปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มของแต่ละเขตพื้นที่อาจแตกต่างกันไป ซึ่งพบจากงานวิจัยว่า แนวปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มครูผู้ช่วยแต่ละคนแตกต่างกัน เช่น ครูผู้ช่วยบางคนให้ข้อมูลว่าได้รับคู่มือปฏิบัติจากเขตพื้นที่การศึกษา บางคนบอกว่าไม่ได้รับ ครูผู้ช่วยบางคนให้ข้อมูลว่าไม่ทราบวิธีการประเมินครูผู้ช่วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในทางปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มมีการดำเนินการที่หลากหลาย ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งอาจส่งผลให้มาตรฐานการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มแตกต่างกัน

3. หลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

หลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มมีเนื้อหาประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ หรือ 2 หมวด กล่าวคือหมวดที่ 1 การปฏิบัติตน ประกอบด้วย 1) วินัย คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการครู 2) มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครู 3) เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู 4) การพัฒนาตนเอง 5) การพัฒนาบุคลิกภาพ และ 6) การดำรงชีวิตที่เหมาะสม หมวดที่ 2 การ

ปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การพัฒนาวิชาการ 4) การพัฒนาสถานศึกษา และ 5) ความสัมพันธ์กับชุมชน เนื้อหาของหลักสูตรครอบคลุมความรู้และคุณลักษณะของครูที่ดี

เมื่อพิจารณาในทางปฏิบัติพบว่า การเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มมีการปฏิบัติที่หลากหลายทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่มีคู่มือหรือแนวปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ทำให้การปฏิบัติขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการตีความของผู้เกี่ยวข้อง ดังนั้นหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้จัดทำแนวปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ก็จะทำให้การเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มข้าราชการครูบรรจุใหม่มีแนวทางที่ชัดเจนขึ้น และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำคู่มือการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มขึ้นใช้ในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน โดยให้ครูผู้ช่วยและคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มใช้เป็นคู่มือการปฏิบัติ จะทำให้การเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มครูผู้ช่วยในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกันชัดเจนได้มาตรฐาน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งอาจช่วยลดภาระงานของครูผู้ช่วย และคณะกรรมการประเมินให้น้อยลง

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงาน ก.ค.ศ.

1. สำนักงาน ก.ค.ศ. ควรจัดทำแนวปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ใช้เป็นแนวทางการจัดทำคู่มือการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มสำหรับครูผู้ช่วยต่อไป
2. สำนักงาน ก.ค.ศ. ควรพิจารณาทบทวนระยะเวลาการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ว่าควรคงไว้ 2 ปี หรือควรปรับลดลง ซึ่งอาจดำเนินการในแนวทางใดแนวทางหนึ่ง ดังนี้
  - 2.1 คงระยะเวลาการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม 2 ปีไว้ โดยให้มีการประเมินครูผู้ช่วย อย่างต่อเนื่อง ภาคเรียนละ 1 ครั้ง รวม 4 ครั้ง
  - 2.2 ลดระยะเวลาการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มลงเหลือ 1 ปี โดยให้มีการประเมินครูผู้ช่วยอย่างต่อเนื่อง ภาคเรียนละ 1 ครั้ง รวม 2 ครั้ง
3. สำนักงาน ก.ค.ศ. ควรพิจารณาปรับเกณฑ์การตัดสินผลการประเมินครูผู้ช่วยให้สูงขึ้น โดยช่วงแรกอาจใช้เกณฑ์ตัดสินการผ่านร้อยละ 60 และช่วงหลังใช้เกณฑ์การตัดสินการผ่านร้อยละ 70
4. สำนักงาน ก.ค.ศ. ควรมีการติดตามประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนของครูผู้ช่วยที่ผ่านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มเพื่อตรวจสอบความตรงตามสภาพของผลการพัฒนาครูผู้ช่วย
5. สำนักงาน ก.ค.ศ. ควรพิจารณาทบทวนองค์ประกอบของคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มในส่วนของกรรมการที่มาจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถานศึกษา โดยขอเสนอให้เป็นกรรมการสถานศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อความคล่องตัวในทางปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรจัดปฐมนิเทศข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุใหม่ก่อนปฏิบัติงานเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และหลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม รวมทั้งชี้แจงขั้นตอนการประเมินให้ชัดเจน และมอบเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษรให้

2. ครูพี่เลี้ยง ทำหน้าที่ให้ความรู้ ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ข้าราชการครูบรรจุใหม่อย่างใกล้ชิด และผู้บริหากำกับ ดูแล ติดตามการพัฒนาเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม
2. ควรทำการติดตามประเมินความสามารถในการปฏิบัติตน และการปฏิบัติงานของครูผู้ช่วยเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

www.thaiedresearch.org